

En een Roodborst zong voor hem een laatste maal...

Als vrienden het voorjaar niet meer halen is de einder dichterbij zo lijkt het; stiller de wereld. Als of de adem wordt ingehouden door alle leven om ons heen.

"Het was een mooie plechtigheid; stemmig, ingetogen. Veel belangstelling..." wordt er dan gezegd. Deelneming betuigd en warmte uitgewisseld. Wat mij nu laatst tijdens de voettocht achter de kist overrompelde was de zang van een Roodborst. Zo stil; alleen het gefluister en stemmig gemompel van de aanwezigen. Bedrukt ook is de sfeer die op een dodenakker heerst. En dan klinkt daar de uiterst tere zang van die kleine zanger. "Daar zingt de Roodborst buurman" zei ik heel zachtjes voor de laatste keer. Een van zijn zonen zei me later aan de versnapering in gezamenlijkheid: "Hoorde je die Roodborst?"

Blijdschap zo intens en alomvattend dat je der haast dronken van kan worden was 'n levenservaring die hij deelde. Blijdschap dat je de mogelijkheid was geboden om te zien, te horen, te ruiken en voelen wat de natuurlijke omgeving te bieden heeft. Zijn lessen en verhalen kan ik in gedachten nog horen.

De Roodborst kennen we allemaal. *Erithacus rubecula* is zijn wetenschappelijke naam. Hij behoort duidelijk tot de orde der zangvogels en binnen die orde tot de vliegenvangers.

En daar, beste lezer komen we op een heel fraai terrein.

De Roodborst is al een van de meest sympathieke zangertjes; wie kent niet die kleine vriend op de rand van de spade bij het omzetten van de grond? Wie kent niet het tikken tegen het raam? Maar die andere vliegenvangers. Ja, als die verschijnen is het voorjaar echt doorgebroken. We kennen hier in Wijster vooral de Bonte- en de Grauwe vliegenvanger. In schoonheid is de Bonte nauwelijks te evenaren, de Grauwe nauwelijks te ontdekken. De zang van de Bonte is een zich telkens herhalend tierelende strofe. De Grauwe is nagenoeg zwijgend. Als ik de Grauwe aan zijn "zang" herken, voor zover je die hoogpiepende keelklank zang kan noemen, voel ik me nog steeds goed bij de les. Het gedrag echter, beste lezer, dat is, vooral van de Grauwe, een lust voor het oog. Schijnbaar gewichtsloos fladderend... of misschien wel dwarrelend, vliegt het op vanuit een soort van verstarring. Als je dat ziet, en dat is heel goed mogelijk in Wijster en omgeving, dan is dat een vliegenvanger.

Let goed op of de Bonte een witte hals, of eigenlijk nek, heeft, want dan is het de zeldzame Withalsvliegenvanger. Zie je een wat kleinere zonder stipjes en wat roserood op de keelstreek dan kan dat mogelijk de Kleine Vliegenvanger zijn. Jaja diversiteit. Beiden heb

ik ze gezien, ooit. Prachtig is het, al die geheimen die je ontsluit krijgt toegeworpen keer op keer. En bedenk dan wel: al die tijd dat je het niet ziet, is het er toch. Leeft het geheim in je eigen omgeving al die zelfde tijd dat het je niet was opgevallen. Het plaatje hierboven laat niet alleen onze Vliegenvangers zien, maar ook een wintergast, de Pestvogel, en de Wielewaal, onze Wijsterse zomervreugde. Het andere plaatje gaat over een heel ander verhaal. De Havik kwam langs; servet om z'n nek. Elke dag een lekker duifje op 't menu. Daar heb ik ze ook voor natuurlijk, maar het ging wel erg hard.

We keken al uit naar onze Torenvalken die elk jaar komen broeden in de kasten op het land. En ja, daar hoorden we ze kekkeren en zagen we ze bidden. Wat is nou in dit geval zo bijzonder aan die valkjes, zult U zich afvragen? Nou dat zit zo. Die valkjes zijn, als ze eenmaal besloten hebben dat ze weer bij ons komen wonen, zo wild aanvallend tegen eventueel toekomstige aanvallers van hun grut, dat ze nu al Haviken, Buizerds, Sperwers, Reigers en zo op ruime afstand proberen te houden. En zo geschiedde. De duifjes pikken weer zorgeloos hun graantje op het erf en ik zit daar dan ook weer ontspannen bij.

Nou, de groeten maar weer en tot ziens.

Kees.

De Schot Archibald Thorburn
1860 t/m 1935 heeft al deze
vogels geschilderd.

